

Mail fra Jan Helgesen 04.03.12:

Kjære kolleger,

Jeg ønsker også ha bedre tid til å reflektere rundt disse spørsmålene. Jeg ser dessuten frem til en dialog med de relevante organer/personer i Fakultetet om veien videre.

Her er noen raske, foreløpige kommentarer:

Generelt: Jeg er enig i langt de fleste kritiske kommentarer som Inge fremfører.

Spesielle kommentarer:

1) En stor utfordring for meg på forelesningene i august var uroen og irritasjonen blant 7.semester-studentene mht klarheten om den forestående eksamen i faget, både form og innhold. Jeg kunne ikke gi dem svar på så sentrale spørsmål. Det var uheldig, særlig for studentene, men også for meg som lærer. Jeg følte at min autoritet som lærer var svekket. Og fokus hos studentene ble åpenbart forstyrret.

2) Jeg er enig i at læringsmålene er uheldig beskrevet.

a) Innledningen er for "kosete". La oss gå tilbake til formuleringen i den gamle studieordningen.

b) Jeg er enig i at det ikke er godt samsvar mellom læringsmål og skriftlige læringsmidler.

Det er to veier å gå:

(i) Det kan gjøres endringer i listen av skriftlige læremidler. Et praktisk problem er imidlertid sidetallsbegrensningen.

Skal flere fremstillinger inkluderes, må hele kapitler i læreboken tas ut. Hvilke?

(ii) Læringskravene "reduseres" slik at de bare omfatter norsk metodelære. Det er p.t. min preferanse. Metodespørsmålene i folkeretten (alminnelig folkerett, menneskerettskonvensjoner, EØS/EU-rett) og i privatretten (avtalerett, kontraktsrett) bør man gjøre seg ferdige med tidligere i studiet.

...

4) Vi har gjort flere forsøk på å "ensrette" kursundervisningen. Det er avholdt møter og utarbeidet maler/kjøreplaner. Det er imidlertid grenser for Fakultetets mulighet til å styre detaljene i gjennomføringen av kursene.

5) Jeg er selvsagt enig i at læreboken må oppdateres. Om dette kan jeg si på nåværende tidspunkt:

Under forberedelsen til den nye studieordningen varslet jeg forlaget om at en revisjon av

boken ville bli påkrevet. Det er gjennomført forhandlinger med Eckhoffs arvinger. Jeg har nå fått frie hender til ikke bare å oppdatere boken, men å omskrive den. Forlaget og jeg var enige om at den nye studieordningen måtte være fastlagt før boken kunne omskrives.

Planen var at dette arbeidet skulle (tilnærmet) være avsluttet nå. Men så har jeg altså, som kjent, i løpet av de siste 10 mnd hatt to alvorlige sykdomstilfelle, med sykehusinnleggelse og langvarige sykemeldinger. Det har stjålet både tid og krefter.

I skrivende stund er jeg 50% friskmeldt. Da dette ble klart, varslet jeg forlaget om at jeg i nær fremtid ville påbegynne arbeidet.

Jeg er derfor innstilt på å gjennomføre en slik prosess.

En ny utgave vil også berøre noe av den kritikken som er fremført mot Eckhoff (men dette skal være en lærebok fremdeles), den vil behandle de konsekvenser internasjonaliseringen (folkerett, EØS-rett) har medført for norsk, intern, metodelære, både teoretisk og praktisk. Om ønskelig/nødvendig, kan jeg også gå inn på hovedtrekk ved privatrettslig metode.

På dette punkt er jeg spesielt interessert i en dialog med Fakultetet. Er en slik fremstilling ønskelig? Hva vil Fakultetet med metodefaget? Er det behov for en total reform av innholdet i faget?

6) Forsåvidt angår eksamen i metodefaget ... mener jeg at det klart bør være en skriftlig eksamen. Jeg ser videre ikke noen grunn til at dette faget skal stå i en helt spesiell stilling med noen form for varsel i forkant.

7) Jeg er svært enig i at det bør gjøres noen strukturelle grep. Det ville være en meget stor fordel om undervisningen i/studiet av metodefaget kunne bygge også på kunnskaper i strafferett og prosess.

...

Som allerede nevnt, jeg ser frem til en dialog om disse spørsmålene.

Jan

Svar fra Hans Petter Graver 05.03.12:

Kjære alle,

det er en viktig diskusjon som Inge og Jan tar opp, og jeg har synspunkter på den både ut fra et faglig perspektiv og som dekan med det øverste ansvaret for studieopplegget.

Vi har nettopp vært gjennom en tre års lang prosess som har ledet frem til den nye studieordningen. Flere av de tingene Jan tar opp er resultat av denne. Det gjelder fagets omfang og plassering i studiet, integrering av den internasjonale dimensjonen, integrering av metode og etikk og eksamensform. Selv om vi kan gjøre mindre justeringer i den nye ordningen som f.eks. å vurdere å bytte om den anbefalte rekkefølgen mellom syvende og åttende semester som Marit foreslår, synes jeg ikke at vi skal ta opp igjen alle spørsmål i sin fulle bredde. De faglige beslutningene som er truffet bygger på faglige vurderinger som ble forberedt av Stenvikkomiteen og som har vært gjennom en omfattende behandling i fakultetet. Når det gjelder eksamensformen så er det et klart mål å innføre større bredde i evalueringsformene også i rettsstudiets obligatoriske fag. Dette er vi dels oppfordret til av NOKUT og rektor, og jeg tror også det er bred enighet om prinsippet ved fakultetet. Når det kommer til det enkelte fag oppstår diskusjonene, men den diskusjonen ser t til å komme uansett hvilket fag man begynner med. Jeg har ikke så veldig sterke synspunkter på akkurat i hvilke fag vi innfører nye og alternative former til skoleeksamen, men at vi skal gjøre det mener jeg veldig bestemt.

Med hensyn til opplegget av faget metode i fjerde året har jeg holdt meg litt i bakgrunnen fra min posisjon som dekan. Hadde jeg ikke vært dekan de siste årene ville jeg engasjert meg langt sterkere. Når spørsmålet nå likevel kommer opp, synes jeg ikke jeg kan holde meg tilbake. Etter mitt syn er de to metodefagene til første og fjerde studieåret for like til at det gir god mening som utnyttelse av knappe ressurser. Jeg mener at metodefaget nå til fjerde året bør bygge på at studentene teoretisk og gjennom praktisk bruk har kunnskaper i rettskildelæren slik jurister omtaler og praktiserer den. Det de bør få til fjerde året er en refleksjon rundt metoden og dens fortsetninger slik jurister argumenterer og treffer avgjørelser i praksis. Det vil innebære å lære om og problematisere de kulturelle og etiske fortsetningene for juridisk virksomhet slik de ligger i språket, kulturen og samfunnsmessige forutsetninger, å lære om hvilke muligheter og konsekvenser som ligger i forskjellige måter å stille et rettslig spørsmål på, hvordan argumenter og slutninger påvirkes av begreper og fortellinger, hvordan språket gir muligheter til å problematisere og anvende tekster som lovtekster og dommer, hva som er teoriens rolle, hvor uavhengig domstolene og andre jurister er og kan bli gjennom å støtte sine argumenter og konklusjoner på et rettslig materiale. Internasjonalisering og etikk må være gjennomgående perspektiv, og problematiseringen må bygge på materiale og problemstillinger som studentene kjenner seg igjen i og som de har nytte av fra å bli bedre som jurister både rent teknisk og sett fra samfunnets perspektiv.

Jeg mener med andre ord at metodefaget bør utvikles. Jeg synes dette bør skje gjennom en diskusjon om faget og dets innretning og at det på denne bakgrunnen lages en fagbeskrivelse, og at det ikke bør skje gjennom å bestille en bok enten denne bestillingen går ut på en oppdatering av eksisterende bøker, omskriving av dem eller skriving av helt nye bøker. Hvis vi nå først skal legge om faget og bytte ut den vel femti år gamle boken til Eckhoff mener jeg dette er den rette veien å gjøre det på. Den fagbeskrivelsen vi har i dag er tross alt bygget opp ut fra Eckhoffs bok, og slik jeg ser det er det beskrivelsen av faget og dets innhold som vi trenger et alternativ til og ikke Eckhoffs utmerkete bok som fortsatt er meget god, men som etter min mening ikke gir svar på de spørsmål som jusstudentene i 2012 bør kunne besvare.

Vennlig hilsen

Hans Petter

